

## EVALUARE

- ▶ **50% laborator + 50% examen scris**
- ▶ **Laborator**
  - 1/2 activitate + 1/2 test în ultima săptămână
- ▶ **Condiții:**
  - **Nota test laborator  $\geq 5$**
  - **Nota laborator  $\geq 5$**

## PROGRAMA

- ▶ **Introducere în limbajul Java**
  - Elemente de bază
  - Colecții. Tipuri generice
  - Aplicații – arbori, grafuri
  - Extinderi, interfețe
- ▶ **Introducere în algoritmi**
- ▶ **Tehnici de programare:**
  - Greedy
  - Divide et Impera
  - Programare dinamica
  - Backtracking
  - Branch and Bound
- ▶ **Algoritmi euristici. Algoritmi probabiliști. Algoritmi genetici**
- ▶ **Principiul lui Dirichlet**

## BIBLIOGRAFIE

1. Jon Kleinberg, Éva Tardos, **Algorithm Design**, Addison-Wesley 2005  
<http://www.cs.princeton.edu/~wayne/kleinberg-tardos/>
2. Horia Georgescu. **Tehnici de programare**. Editura Universității din București 2005
3. S. Dasgupta, C.H. Papadimitriou, U.V. Vazirani, **Algorithms**, McGraw-Hill, 2008
4. T.H. Cormen, C.E. Leiserson, R.R. Rivest – **Introducere în algoritmi**, MIT Press, trad. Computer Libris Agora
5. Leon Livovschi, Horia Georgescu. **Sinteza și analiza algoritmilor**. 1986
6. <http://www.oracle.com/technetwork/java/javase/documentation/index.html>
7. Horia Georgescu. **Introducere în universul Java**. Editura Tehnică București 2002
8. Ivor Horton – **Beginning Java 2, Java 7 Edition**, Wiley Pub., 2011
9. Ștefan Tanasă, Cristian Olaru, Ștefan Andrei, **Java de la 0 la expert**, ediția a II-a, Polirom 2007
10. M. Naftalin, P. Wadler - **Java Generics and Collections**, O'Reilly, 2007

**Principalele surse pentru materialele prezentate la curs sunt [1], [2], [7], [8].**

## Limbajul JAVA

### Cuprins curs

**Caracteristici**

**Un prim exemplu**

**ELEMENTE DE BAZĂ ALE LIMBAJULUI JAVA**

- **Comentarii**
- **Constante (literali), variabile și tipuri primitive**
- **Operatori**
- **Instrucțiuni**

**CLASE**

**TABLOURI UNIDIMENSIONALE**

**TABLOURI MULTIDIMENSIONALE**

**CITIREA DE LA TASTATURĂ**

**CLASE ÎNFĂȘURĂTOARE**

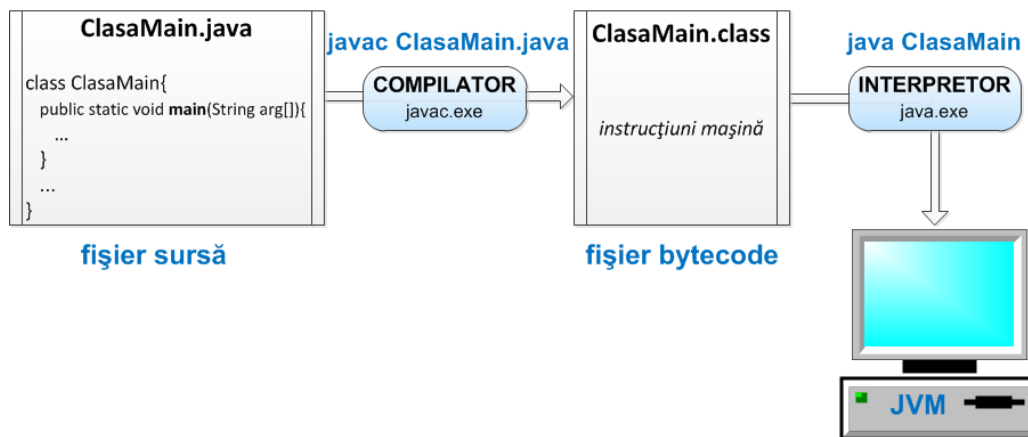
**TRANSMITEREA PARAMETRILOR**

**ARBORI BINARI**

## Limbajul JAVA

### Caracteristici:

- ◆ **Orientat pe obiecte**
- ◆ **Simplitate**
- ◆ **Compilare prealabilă urmată de executare (interpretare) pe mașina gazdă**



- ◆ **Colectorul de reziduuri.** Java permite crearea explicită de obiecte (de tipul unei clase). Distrugerea acestor obiecte este preluată de *colectorul de reziduuri* (*garbage collector*), care marchează obiectele ce nu mai sunt folosite și eliberează spațiul ocupat de ele; eliberarea nu se face neapărat imediat, ci periodic sau atunci când spațiul disponibil curent nu mai poate satisface o nouă cerere de alocare de memorie.
- ◆ **Securitate ridicată.**
  - lipsa pointerilor face ca accesarea unor zone de memorie pentru care accesul nu este autorizat să nu fie posibilă.
  - limbajul obligă programatorul să prevadă acțiunile ce trebuie întreprinse la diferitele erori (numite *exceptii*) posibile.
  - se verifică permanent, la executare, valoarea indicelui unui tablou înainte de accesarea componentei respective.
- ◆ **Este proiectat pentru lucru în rețea.**
- ◆ **Posibilitatea lansării mai multor fire de executare.**
- ◆ **Extensibilitate.** Limbajul Java permite includerea de *metode native*, adică de funcții scrise în alt limbaj (de obicei C++). Metodele native sunt legate dinamic la programul Java la momentul executării, rolul lor fiind în principal de a mări viteza de executare pentru anumite secvențe din program.
- ◆ **Applet-uri.** Programele Java se împart în două categorii:
  - programe obișnuite, de sine stătătoare (*stand alone*), numite *aplicații*.
  - *applet*-urile. Este folosit același limbaj, dar diferă modalitatea de lansare în executare. Când utilizatorul vizualizează o pagină Web ce include un applet, mașina la care este conectat transmite applet-ul mașinii gazdă, care este cea pe care se execută applet-ul (se presupune că mașina pe care lucrează utilizatorul are un interpretor Java).

## Un prim exemplu:

### **Exemplu** Afișarea unui mesaj

```
class Unu{
    public static void main(String arg[]) {
        System.out.println("Prima clasa");
    }
}
```

Salvăm codul într-un fișier cu numele Unu.java (codul se poate scrie în orice editor și se salvează cu extensia java)

**Compilarea:** `javac Unu.java`

În urma compilării ia naștere fișierul Unu.class; mai general, pentru orice unitate de compilare (formată din mai multe clase), va lua naștere pentru fiecare clasă un fișier având numele clasei și extensia class). Pentru acest fișier putem comanda executarea sa apelând interpretorul java.exe astfel (pentru clasa care conține metoda main)

**Rularea:** `java Unu`

## ELEMENTE DE BAZĂ ALE LIMBAJULUI JAVA

### ▪ Comentarii

Există trei tipuri de comentarii:

- *de sfârșit de linie*: încep cu `//` și se termină la sfârșitul liniei;
- *generale*: încep cu `/*` și se termină la prima succesiune `*/`.
- *de documentare*: încep cu `/**` și se termină la prima succesiune `*/`. Acest tip de comentariu poate fi plasat doar imediat înaintea unei clase, unui membru al unei clase sau a unui constructor. Utilitarul *javadoc* este capabil să colecteze comentariile de documentare din codul sursă al claselor și să le introducă în documente HTML.

### ▪ Constante (literali), variabile și tipuri primitive

În Java, ca și în C sau C++, o variabilă se poate declara prin tipul ei urmat de nume.

```
[modificatori] tip lista_identificatori;
```

Tipul unei variabile poate fi un tip primitiv sau un tip referință (vectori, clase, interfețe).

Menționăm pentru moment doar următorii modificatori:

- *modificatori de acces* (**public**, **private**, **protected**); dacă nu este specificat nici unul dintre acești modificatori, se consideră că este atașat un modificador implicit;
- **static**;
- **final**.

În funcție de locul în care sunt declarate, variabile se împart în următoarele categorii:

1. **Variabile membre (câmpuri)**, declarate în interiorul unei clase, vizibile pentru toate metodele clasei respective și pentru alte clase, în funcție de nivelul lor de acces.

2. **Variabile locale**, declarate într-o metodă sau într-un bloc de cod, vizibile doar în metoda/blocul respectiv
3. **Parametrii metodelor**, vizibili doar în metoda respectivă
4. **Parametrii de la tratarea excepțiilor**

Enumerăm în continuare *tipurile primitive* (de bază)

- **Tipuri întregi** – `byte`, `short`, `int`, `long`
- **Tipuri în virgulă mobilă** – `float`, `double`
- **Tipul boolean**
- **Tipul char**
- **Tipuri întregi**
  - **byte** (octet) – 1 octet
  - **short** (întreg scurt) – 2 octeți, valoare maximă 32767
  - **int** (întreg) – 4 octeți, valoare maximă  $\approx 2 \times 10^9$
  - **long** (întreg lung) – 8 octeți, valoare maximă  $\approx 9 \times 10^{18}$

<i>Tip</i>	Nr octeți	<i>Valoare minimă</i>	<i>Valoare maximă</i>
<b>byte</b>	1	-128	127
<b>short</b>	2	-32768	32767
<b>int</b>	4	-2.147.483.648	2.147.483.647
<b>long</b>	8	-9.223.372.036.854.775.808	9.223.372.036.854.775.807

### **Literali întregi**

- **normali** (de tip `int`) – reprezentați pe 32 de biți
- **lungi** (de tip `long`) – reprezentați pe 64 de biți, identificați prin faptul că au sufixul 'l' sau 'L'.

```
int x = 456789;
long z1 = 499999999999999L;
long z2 = 49_999_999_999_999L; //-java 7
byte y1 = 456789; //possible loss of precision
byte y2 = 1;
```

### **Baze :**

- **10**
- **16** – prefixul 0x sau 0X
- **8** – prefixul 0
- **2 (din versiunea 7)** – prefixul 0b sau 0B

```
int x1 = 0xA1B;
System.out.println(x1);
int x2 = 0B101; //-java 7
System.out.println(x2);
```

**În calcule tipurile `byte` și `short` sunt convertite la `int`.**

- **Tipuri în virgulă mobilă**

- **float** – 4 octeți
- **double** – 8 octeți.

**Literali reali (în virgulă mobilă)**

- **dubli** – reprezentați pe 64 de biți, pentru care scrierea este cea uzuală.
  - numere zecimale ce conțin opțional punctul zecimal și pot fi urmate de un exponent prefixat cu e sau E: 21.0 21. 2.1e1 .21E2
- **normali** – reprezentați pe 32 de biți, au în plus sufixul 'f' sau 'F'.
 

```
double d = 12345.2;
float f = 12345.2; //possible loss of precision
float f = 12345.2f;
```

- **Tipul boolean**

Variabilele de acest tip pot lua doar valorile **true** și **false**.

- **Tipul char**

- Variabilele de acest tip sunt reprezentate pe 16 biți (2 octeți) și pot primi ca valoare orice simbol din codul Unicode.
- O variabilă de tip caracter poate fi folosită oriunde poate apărea o valoare întreagă: este considerat numărul său de ordine în setul de caractere Unicode.
- Un caracter poate fi reprezentat oriunde în textul sursă și printr-o așa numită "secvență Escape", având forma `\uhhhh` sau `\Uhhhh`, unde am notat prin h o cifră hexazecimală
- Secvențele escape pot fi folosite pentru a înlocui caractere speciale sau acțiuni.

**Exemple:**

<i>Secvența</i>	<i>Utilizare</i>
<code>\b</code>	<i>backspace</i>
<code>\t</code>	<i>tab</i> orizontal
<code>\n</code>	<i>line feed</i> (linie nouă)
<code>\"</code>	ghilimele
<code>\'</code>	apostrof
<code>\\</code>	<i>backslash</i>
<code>\uhhhh</code>	caracter Unicode numărul <b>hhhh</b> (în baza 16)

```
char c='a';
char c1='\u0061';
System.out.println(c1);
```

## ▪ Operatori

- **Operatori aritmetici** +   -   \*   /   %

### Reguli

- orice valoare ce depășește limita admisă este redusă modulo această limită
- împărțirea întreagă se face prin trunchiere

- operatorul % este definit prin:  $(x/y)*y+x\%y==x$

```
double x = 5*2/4+8/6;
System.out.println(x);
```

- Dacă într-o expresie apar doar variabile de tip `short` sau `byte`, acestea sunt convertite la `int` și apoi se evaluează expresia, rezultatul fiind de tip `int`

```
byte a = 10, b = 13;
a = (byte)(a*b);
System.out.println(a);
```

- Dacă într-o expresie apare o variabilă de tip `long`, toate variabilele sunt convertite la `long`
- **Operatorii de incrementare și decrementare** ++ și --, care pot fi aplicați operanzilor numerici (întregi sau în virgulă mobilă) atât în formă prefixată cât și în formă postfixată. Diferența între `x++` și `++x` constă în faptul că incrementarea este realizată după, respectiv înainte de utilizarea lui `x` în contextul în care apare

```
double y = 3.5;
System.out.println(y++);
System.out.println(++y);

char c = 'a';
System.out.println(++c);
System.out.println(c+1);
```

- **Operatorii de atribuire** = += -= /= \*= %= <<= >>= >>>= &= |= ^=

- **Operatorii relaționali** > >= == < <= !=

- **Operatori logici**

|| (disjuncția logică, sau)      && (conjuncția logică, și)      ! (negație)  
cu mențiunea că la evaluare se face **scurtcircuitare**

- **Operatori pe biți**

- operatorii binari | (sau) & (și) ^ (xor - sau exclusiv)

1.

```
int f = 0b10001;
System.out.println(f);
System.out.println(f&16);

//testare bit
int mask = 0b100;
if( (f& mask) == 0) //!!!obligatoriu ()
    System.out.println("bitul 3 este 0");
else
    System.out.println("bitul 3 este 1");
```

```
//setare bit
f |= mask;
if( (f& mask) ==0) //!!!obligatoriu ()
    System.out.println("bitul 3 este 0");
else
    System.out.println("bitul 3 este 1");
```

2.

```
a ^= b;
b ^= a;
a ^= b;
```

- operatorii de translație (shift): <<, >> (cu propagarea bitului de semn), >>>

```
int b1 = -3;
System.out.println(Integer.toBinaryString(b1));
System.out.println(b1>>1);
System.out.println(b1<<1);

System.out.println(Integer.toBinaryString(b1>>>24));
System.out.println(b1>>>24);
```

**Observație:** În clasele înfășurătoare `Integer` și `Long` există metode statice pentru operații pe biți (exemplu: `bitCount`, `highestOneBit`); vom reveni asupra acestor clase

- **Operatorul condițional ? :**

Acest operator se utilizează în expresii sub forma:

( *cond* ? *e1* : *e2* )

a cărei valoare este *e1* dacă *cond* este `true`, respectiv *e2* dacă *cond* este `false`; *cond* trebuie să fie o expresie de tip boolean.

- **Operatori postfix**

- cuprinderea între paranteze a indicilor (cu `[]`);
- operatorul de calificare ( `.` ) folosit pentru accesarea membrilor claselor;
- parantezele rotunde folosite pentru specificarea listei de parametri din invocări;
- operatorii postfix de incrementare/decrementare `++` și `--` de mai sus.

- **Operatorul de conversie a tipurilor**

(*tip*) *expresie*

`byte` < `short` < `int` < `long` < `float` < `double`

**Conversii implicite** : de la un tip la altul care îi urmează

- **Operatorul + pentru lucrul cu șiruri**

- este folosit pentru concatenarea șirurilor
- dacă un membru al unei sume este un șir de caractere, atunci are loc o conversie implicită a celorlalți membri ai sumei (devenită acum concatenare) la șiruri de caractere;



- printre membrii sumei pot apărea **și variabile referință!** (fiind apelată metoda `toString`, de care vom discuta ulterior)

```
int u=2,v=4;
System.out.println(u+v+" suma");
System.out.println("suma "+u+v);
```

- **Operatorii pentru referințe**

- accesul la câmpuri (prin calificare);
- invocarea metodelor (prin calificare);
- operatorul de conversie;
- operatorii `==` și `!=`;
- operatorul condițional;
- operatorul **`instanceof`**, folosit în contextul:

```
ob instanceof Clasa
```

care produce o valoare booleană ce este `true` dacă și numai dacă obiectul `ob` **este diferit de `null`** și este o instanță a clasei `Clasa` sau poate fi convertit la tipul `Clasa`

```
String sir="abc";
System.out.println(sir instanceof String);
System.out.println(sir instanceof Object);
```

- **Precedența operatorilor**

Ordinea în care are loc efectuarea prelucrărilor determinate de operatori este dată în următorul tabel de priorități ale operatorilor (de la prioritate maximă la prioritate minimă):

- operatorii postfix
- operatorii unari de incrementare/decrementare, operatorii `+` și `-` unari, operatorul de negație `!`
- operatorul **`new`** de creare de obiecte și cel de conversie: (*tip*) *expresie*
- operatorii multiplicativi: `*` `/` `%`
- operatorii aditivi: `+` `-`
- operatorii de translație (shift)
- operatorii relaționali și **`instanceof`**
- operatorii de egalitate: `==` `!=`
- operatorul `&`
- operatorul `|`
- conjuncția logică `&&`
- disjuncția logică `||`
- operatorul condițional (`?` `:`)
- operatorii de atribuire.

**Observații:**

- la prioritate egală, operatorii "vecini" acționează conform regulilor de asociativitate prezentate în continuare;
- utilizarea parantezelor este mai puternică decât prioritatea operatorilor. Astfel, spre deosebire de `x+y*z`, în `(x+y)*z` prima operație care va fi executată este adunarea.

- **Asociativitate**

Regula generală o constituie asociativitatea la stânga. Fac excepție următorii operatori, pentru care este folosită asociativitatea la dreapta:

- operatorii unari;
- operatorii de atribuire.
- operatorul ( ? : ).

### **Exemple.**

1) În expresia  $x - y + z$  întâi se va efectua scăderea și apoi adunarea;

2) Instrucțiunea:

$x = y = z = 0;$

este echivalentă cu:

$x = ( y = ( z = 0 ) );$

și are ca efect atribuirea valorii 0 variabilelor  $x, y, z$ .

- **Instrucțiuni**

- **Instrucțiunea compusă** grupează mai multe instrucțiuni prin includerea lor între acolade; ia naștere astfel un *bloc*.

- **Instrucțiunea de declarare** asociază unei variabile un anumit tip și eventual îi atribuie o valoare inițială; variabila devine *locală* celui mai interior bloc care o conține în sensul că există atâta timp cât se execută instrucțiuni ale blocului. O instrucțiune de declarare poate să apară oriunde în interiorul unui bloc.

**Înainte de utilizarea lor, variabilele locale trebuie să fi primit valori fie prin inițializare la declarare, fie printr-o instrucțiune de atribuire (în caz contrar va fi semnalată o eroare la compilare).**

- **Instrucțiunea de atribuire** conține semnul =, eventual prefixat cu un operator.

- **Instrucțiunea vidă** este formată numai din ; și nu prevede vreo prelucrare.

- **Instrucțiunea prin care este creat un obiect** folosește în acest scop operatorul **new**.

- **Instrucțiunile ce controlează ordinea de executare**, ca de exemplu: **if-else**, **for**, **while**, **do - while**

Din versiunea 5 există o formă a instrucțiunii **for**, pentru obiecte iterabile (**for-each**):

**for** (*tip identificator : obiect\_iterabil*) *instr*;

De exemplu, pentru a afișa elementele unui tablou unidimensional de numere întregi putem folosi una din variantele

```
for(int i=0;i<a.length;i++)
    System.out.print(a[i]+" ");
```

sau

```
for(int x:a)
    System.out.print(x+" ");
```

- **Instrucțiunea break.**

- **Instrucțiunea continue**

- **Instrucțiunea switch** evaluează o expresie întreagă, a cărei valoare este folosită pentru a detecta o secvență de instrucțiuni ce urmează a fi executată.

O primă formă a ei este:

```
switch (expresie) {
    case val1: secvență_instrucțiuni1
        . . .
    case valk: secvență_instrucțiunik
    default : secvență_instrucțiuni
}
```

unde:

- tipul expresiei poate fi **char**, **byte**, **short** sau **int**;
- **din versiunea 7 tipul expresiei poate fi și String**
- $val_1, \dots, val_k$  sunt constante (literală sau câmpuri statice finale inițializate cu expresii constante) de același tip cu al expresiei;
- alternativa **default** este opțională.

1.

```
int i = 2;
switch (i) {
    case 1 : System.out.print("unu ");
    case 2 : System.out.print("doi ");
    case 3 : System.out.println("trei");
}
```

2.

```
String s = "stergere";
switch (s){
    case "stergere":System.out.println("sters");break;
    case "adaugare":System.out.println("adaugat");break;
    default:System.out.println("nimic");
}
```

- **Instrucțiunea return** are una dintre formele:

```
return;
return expresie;
```

# CLASE

## Exemplu - la curs

**Clasa** este unitatea de programare fundamentală în Java. Orice clasă este formată din **câmpuri, metode și constructori**. Câmpurile și metodele unei clase formează împreună **membrii** acelei clase.

O clasă se definește astfel:

```
[modifier] class NumeClasaDefinita [extends NumeClasa] [implements  
NumeInterfete] {  
    corp;  
}
```

**Câmpurile** unei clase sunt variabile atașate clasei respective și se declară astfel:

```
[modificatori] tip lista_identificatori;
```

**Metodele** sunt funcțiile declarate în interiorul clasei:

```
[modificatori] tip_returnat numeMetoda(lista_parametrii);
```

Lista tipurilor parametrilor, în ordinea lor de apariție, formează **signatura** metodei. În aceeași clasă pot apărea mai multe metode cu același nume, dar cu semnături diferite.

Clasele sunt considerate tipuri. Entitățile al căror tip este o clasă se numesc **obiecte** ale clasei respective. Se mai spune că obiectele sunt **instanțieri (instanțe)** ale claselor.

**Constructorii** unei clase seamănă cu metodele, dar numele lor este obligatoriu numele clasei și nu întorc valori.

- Unul dintre constructori este automat invocat la crearea unui obiect de tipul clasei respective.
- Acțiunea constructorilor poate fi oricât de complexă, dar în principal sunt folosiți pentru inițializarea unor câmpuri ale obiectului.
- Ca și pentru metode, pot exista mai mulți constructori, dar cu semnături diferite.

Această posibilitate de a exista mai mulți constructori, respectiv mai multe metode cu același nume, dar cu semnături diferite, poartă numele de **supraîncărcare (overloading)**.

**Crearea obiectelor** se face cu ajutorul operatorului **new**.

## Declararea și crearea unui obiect de tipul C

```
C ob1; //variabila referinta – poate memora o referinta la un obiect de tip C  
ob1 = new C();
```

sau

```
C ob2 = new C(1,true);
```

La folosirea operatorului **new** se întâmplă mai multe lucruri:

- se creează o nouă instanță a clasei date
- se alocă memorie pentru aceasta
- este invocat constructorul corespunzător (cu aceeași semnătură cu cea din lista de argumente).

Dacă în clasa C nu există vreun constructor (declarat explicit), **se presupune că “există” totuși un constructor fără parametri, care nu prevede nici o acțiune**. De aceea, în acest caz, la creare trebuie folosită forma **new C()**.

## Invocarea metodelor:

```
int i = ob.met(2);  
ob.met();
```

## Observații.

- O variabilă de tip referință poate avea valoarea **null**, care indică o referință către "**nimic**"; drept urmare variabila nu conține o referință validă, deci **nu poate fi folosită pentru a accesa câmpuri sau invoca metode**.
- Gestionarea memoriei se face automat, Java având colector de reziduuri (garbage collector). De aceea nu este nevoie să fie dezaloată memoria ocupată de obiect.
- La invocarea metodelor se folosește *apelul prin valoare*
- Dacă metoda este declarată cu modificatorul `static`, ea poate fi invocată și prin numele clasei. Astfel, dacă metoda `met` cu semnatura vidă era declarată prin:

```
static int met() { . . . }
```

atunci ea putea fi invocată și prin:

```
C.met();
```

- Dacă un câmp `w` este declarat cu modificatorul `static`, el este comun tuturor obiectelor de tipul `C`, deci este memorat o singură dată (joacă rolul de memorie comună pentru toate obiectele ce instanțiază clasa). În plus el poate fi referit și prin `C.w`

## Exemplu – câmpuri și metode statice

```
class ExpStatic{  
    static int nr=1;  
    int x=1;  
    static void cresteNr(){ nr++; }  
    void cresteX(){ x++; } //NU static  
    void afis(){ System.out.println(nr+" "+x ); }  
  
    public static void main(String s[]){  
        ExpStatic.cresteNr();  
        System.out.println(ExpStatic.nr);  
        ExpStatic ob1,ob2;  
        ob1=new ExpStatic();  
        ob2=new ExpStatic();  
        ob1.cresteNr();  
        ob1.cresteX();  
        ob1.afis();  
        ob2.afis();  
    }  
}
```

## TABLOURI UNIDIMENSIONALE

### ▪ Definiție, declarare

Un tablou *a* poate fi declarat folosind una dintre următoarele modalități:

```
tip[] a;  
tip a[];
```

unde *tip* este tipul componentelor tabloului (poate fi un tip primitiv sau un tip referință).

Declararea unui tablou **nu are drept consecință crearea sa**.

**Crearea tabloului a declarat mai sus trebuie făcută explicit**, prin:

```
a = new tip[n];
```

unde *n* este o constantă sau o variabilă întreagă ce a primit o valoare strict pozitivă.

### Exemplu

```
int a[];  
a = new int[5];  
a[0] = 1;
```

**Un tablou este un tip referință**. Prin creare se obține un obiect de tip tablou (obiect numit prin abuz de limbaj tot tablou).

Componentele tabloului pot fi referite prin *a[i]*, cu *i* luând valori în intervalul  $0 \dots n-1$ ; dacă *i* nu este în acest interval, va fi semnalată o eroare la executare. Lungimea tabloului poate fi referită prin *a.length*.

Declararea și crearea pot fi făcute și simultan:

```
int[] a = new int[10];
```

sau printr-o inițializare efectivă, ca de exemplu:

```
int[] a = {0,3,2,5,1}
```

prin care, evident, *a.length* devine 5.

Câmpul **length** al unui (obiect de tip) tablou este un câmp constant (cu modificatorii **public** și **final**) de tip **int**; deci, odată creat, **un obiect tablou nu își poate schimba dimensiunea** (numărul de componente). Pe de altă parte, variabilei referință la tablou *i* se poate asocia o referință la un tablou de același tip.

### Exemple

1.

```
int[] a = {1,2,3,4};  
a = new int[20];  
//?? a[0]
```

Noul tablou nu are nici o legătură cu cel vechi.

2.

```
int[] a = {1,2,3,4}, b = {11,12,13}, c;  
c = a; a = b; b = c;
```

**Observație** O atribuire de genul  $b = a$  are altă semnificație decât copierea elementelor lui  $a$  în  $b$  și nu poate fi folosită în acest scop. Este o **atribuire de referințe**, în urma acestei atribuirii variabilele  $b$  și  $a$  vor referi același obiect (tablou). Dacă modificăm un element al lui  $a$  se modifică și  $b$  și invers.

3. Încercați pe rând fiecare dintre cele 3 variante propuse pentru “copierea” elementelor unui vector  $a$  în alt vector  $b$ . Justificați rezultatele afișate.

```
int a[] = {1, 2, 3, 4};
int b[] = new int[4]; //atenție, b trebuie alocat

// Varianta 1 - Nu are efectul dorit
b = a;

// Varianta 2
for(int i=0; i<a.length; i++)
    b[i] = a[i];

// Varianta 3
System.arraycopy(a, 0, b, 0, a.length);

System.out.println(a[0]+" "+b[0]);
b[0] = 5;
System.out.println(a[0]+" "+b[0]);
a[0] = 6;
System.out.println(a[0]+" "+b[0]);
```

În clasa `Arrays` din pachetul `java.util` există metode utile pentru lucrul cu tablouri :

```
fill(int[] a, int fromIndex, int toIndex, int val)
sort(int[] a)
```

## TABLOURI MULTIDIMENSIONALE

**Tablourile multidimensionale** trebuie gândite ca tablouri unidimensionale ale căror elemente sunt tablouri unidimensionale etc. De aceea referirea la un element al unui tablou multidimensional `a` se face prin:

`a[indice1]...[indicen].`

1.

```
int[][] a = new int[5][3];
```

2.

```
int[][] a = new int[3][];  
a[0] = new int[3];  
a[1] = new int[4];  
a[2] = new int[2];
```

Ia naștere astfel un tablou de forma:


Evident, `a[1].length=4`.

La aceeași structură se poate ajunge și printr-o inițializare efectivă:

```
int[][] a = { {0,1,2}, {1,2,3,4}, {2,3} };
```

care în plus atribuie valori elementelor tabloului.

Dacă în referirea la un element al unui tablou unul dintre indici nu este în intervalul corespunzător, va apărea excepția **`IndexOutOfBoundsException`**.

### **Exemplu** Afișarea elementelor unui tablou bidimensional cu **for-each**

```
int x[][]={{1,2,3,7},{4,5},{8}};  
for(int[] linie:x){  
    for(int elem:linie)  
        System.out.printf("%4d",elem);  
    System.out.println();  
}
```



## CLASE ÎNFĂȘURĂTOARE

Pentru fiecare tip primitiv există o clasă corespunzătoare, numită clasă înfășurătoare (**wrapper class**) care pune la dispoziție diverse constante și metode, de exemplu de conversie

- `int` - clasa `Integer`
- `double` - clasa `Double`
- `long` - clasa `Long`
- `short` - clasa `Short`
- `byte` - clasa `Byte`
- `boolean` - clasa `Boolean`
- `char` - clasa `Character`

În clasele înfășurătoare există câmpuri constante (**static final**) pentru  $-\infty$  și  $+\infty$  și "nu este un număr":

```
Double.NaN  
Double.NEGATIVE_INFINITY  
Double.POSITIVE_INFINITY
```

Pentru conversia din șiruri de caractere în numere se pot folosi metode **statice** de tipul `parseTipNumeric` aflate în clasa „înfășurătoare” corespunzătoare tipului în care vrem să facem conversia:

```
String sir = "123";  
int i = Integer.parseInt(sir);  
double j = Double.parseDouble(sir);  
System.out.println(i);  
System.out.println(j);
```

### • *Legătura tip primitiv ↔ clasă înfășurătoare*

Până la versiunea 5 :

```
int i = 1;  
Integer wi = new Integer(i);  
int j = wi.intValue();  
System.out.println(j);
```

Din versiunea - implicit (**autoboxing / unboxing**)

```
int i = 1;  
Integer wi = i;  
int j = wi;  
System.out.println(j);
```

**Observație** Nu este indicată folosirea claselor înfășurătoare în operații aritmetice, ci doar în lucrul cu colecții

## CITIREA DE LA TASTATURĂ

O clasă care se poate folosi pentru citirea datelor de tipuri primitive sau `String` este clasa **Scanner** din pachetul `java.util`.

Această clasă se poate folosi pentru citirea din diferite surse: de la tastatură, din fișier, din obiecte de tip `String`, în funcție de tipul obiectului trimis ca parametru constructorului clasei: `InputStream`, `File`, `String`.

În mod predefinit un obiect de tip `Scanner` citește entități delimitate prin caractere albe și apoi încearcă să le interpreteze în modul cerut.

Pentru tipurile primitive de date există metodele `nextByte()`, `nextShort()`, `nextInt()`, `nextLong()`, `nextFloat()`, `nextDouble()`, `nextBoolean()`.

Pentru a testa dacă sunt disponibile valori de anumit tip există metode ca `hasNextInt()`, `hasNextDouble()` etc.

Există și metodele `hasNext()` și `next()` pentru a testa existența unei următoare entități (fără un tip specificat), respectiv pentru citirea următoarei entități (tipul rezultatului întors de metoda `next()` este `String`).

Mai menționăm metodele `nextLine()` și `hasNextLine()` (utile de exemplu dacă dorim să citim un șir de caractere care conține și spații)

**Exemplu** – la curs

## TRANSMITEREA PARAMETRILOR

După cum aminteam, în Java parametrii se transmit **prin valoare**. Pentru a înțelege ce înseamnă acest lucru și în cazul variabilelor referință considerăm exemplele următoare.

1.

```
class C{
    int a;
    C(){ }
    C(int a1){ a=a1; }

    void afis(){System.out.println(a); }
}

class TestParam{
    static void modif(C ob){ //modific camp
        ob.a++;
    }

    static void modifOb(C ob){ //modific adresa
        ob=new C(5);
    }

    static void creste(int x){ //modific variabila de tip primitiv
        x++;
    }
}
```

```

        public static void main(String arg[]){
            int x=1;
            creste(x);
            System.out.println(x);
            C ob=new C(1); ob.afis();
            modifOb(ob); ob.afis();
            modif(ob); ob.afis();
        }
    }
}

```

2.

```

import java.util.*;

class Tablou {
    static void met(int[] a) {
        a[0] = 7;
        a = new int[5];
        Arrays.fill(a,0,4,1);
    }
    public static void main(String[] s) {
        int[] a = {1,2,3,4};
        for (int i=0 ; i<a.length; i++)
            System.out.print(a[i]+" ");
        System.out.println();
        met(a);
        for (int el:a)
            System.out.print(el+" ");
    }
}

```

Exemplificăm în cele ce urmează principalele elemente de limbaj discutate implementând parcurgerea arborilor binari folosind reprezentarea arborelui cu tablouri sau cu legături (înlănțuită).

**Pe măsură ce vom prezenta și alte elemente de limbaj, clasele pot fi reproiectate mai bine (conform principiilor POO).**

**Exemplu** *Parcurgerea arborilor binari reprezentați folosind tablouri.*

```
import java.util.*;

class ArbBinT {
    int rad, nv;
    int[] st,dr; //int st[],dr[];
    void creare() {
        Scanner sc = new Scanner(System.in);
        System.out.print("Nr. varfuri : ");
        nv = sc.nextInt();
        st = new int[nv];
        dr = new int[nv];

        System.out.print("Radacina (numerotare de la 0): ");
        rad = sc.nextInt();

        for (int i=0; i<nv; i++) {
            System.out.print("fii st si dr ai varfului " + i + " (-1 daca nu
exista): ");
            st[i] = sc.nextInt();
            dr[i] = sc.nextInt();
        }
    }

    void pre() {
        pre(rad);
    }

    void pre(int x) {
        if( x>=0 ){
            System.out.print(x + " ");
            pre(st[x]);
            pre(dr[x]);
        }
    }

    void in(){
        in(rad);
    }

    void in(int x) {
        if( x>=0 ){
            in(st[x]);
            System.out.print(x + " ");
            in(dr[x]);
        }
    }

    void post(){
        post(rad);
    }
}
```

```

void post(int x) {
    if( x>=0 ){
        post(st[x]);
        post(dr[x]);
        System.out.print(x + " ");
    }
}

}

class ExplArbBin {
    public static void main(String[] args) {
        ArbBinT ob = new ArbBinT();
        ob.creare();
        System.out.print("Preordine :\t");
        ob.pre();
        System.out.print("\nInordine :\t");
        ob.in();
        System.out.print("\nPostordine :\t");
        ob.post();
    }
}

```

### **Exemplu Parcurgerea arborilor binari reprezentați folosind legături.**

```

import java.util.*;

class Varf{
    int info;
    Varf st,dr;
    Varf () {
    }
    Varf (int i) {
        info = i;
    }
}

class ArbBinL {
    Varf rad;

    static Scanner sc = new Scanner(System.in);

    void creare() {
        System.out.print("rad : ");
        rad = new Varf(sc.nextInt());
        subarb(rad);
    }

    void subarb(Varf x) { //x - deja alocat
        // ataseaza subarb. st. si subarb. dr.
        int v;

        // v<0 <==> nu exista descendent
        System.out.print("Desc. stang al lui " + x.info + ": ");
        v = sc.nextInt();
    }
}

```

```

        if( v>=0 ) {
            x.st = new Varf(v);
            subarb(x.st);
        }

        System.out.print("Desc. drept al lui " + x.info + ": ");
        v = sc.nextInt();
        if( v>=0 ) {
            x.dr = new Varf(v);
            subarb(x.dr);
        }
    }

    void pre() {
        pre(rad);
    }

    void pre(Varf x) {
        if( x != null ) {
            System.out.print(x.info + " ");
            pre(x.st);
            pre(x.dr);
        }
    }

    void in() {
        in(rad);
    }

    void in(Varf x) {
        if( x != null ) {
            in(x.st);
            System.out.print(x.info + " ");
            in(x.dr);
        }
    }

    void post() {
        post(rad);
    }

    void post(Varf x) {
        if( x != null ) {
            post(x.st);
            post(x.dr);
            System.out.print(x.info + " ");
        }
    }
}

class Exp2ArbBin {
    public static void main(String[] args) {

```

```

    ArbBinL ob = new ArbBinL();
    ob.creare();
    System.out.print("Preordine :\t");
    ob.pre();
    System.out.print("\nInordine :\t");
    ob.in();
    System.out.print("\nPostordine :\t");
    ob.post();
}
}

```

**Temă:** Modificați programul anterior astfel încât lipsa unui fiu să fie marcată la citire printr-o literă, nu printr-o valoare întreagă negativă